

وزیر خارجه ژاپن در تهران به دنبال چیست؟

سفر وزیر امور خارجه ژاپن به ایران بخشی از مجموعه سفرهای دیپلماتیک ماه اوت سال ۲۰۲۱ آقای موتگی به منطقه خاورمیانه است. این سفر که در پاسخ به سفر سال ۱۳۹۸ وزیر خارجه کشورمان به توکیو انجام می‌شود از ابعاد مختلفی دارای اهمیت راهبردی است.

به گزارش سایت خبری پرسون، عابد اکبری نوشت: سفر وزیر خارجه ژاپن به ایران پنج هدف را دنبال می‌کند. تحولات افغانستان، برجام، رایزنی با دولت جدید، تضمین امنیت انتقال انرژی و چالش‌های مرتبط با کرونا از جمله محورهای مهم دیدارهای وزیر ژاپنی در تهران است.

نکاتی که در این مورد می‌توان در نظر داشت در ادامه تشریح می‌شود:

۱. خاورمیانه در شرایط بحرانی به سر می‌برد. خروج آمریکا از افغانستان و روی کار آمدن دولت طالبان مجموعه‌ای از ابهامات امنیتی برای کشورهای خارجی به خصوص آنهایی که منافع حیاتی در خاورمیانه دارند ایجاد کرده است. ژاپن به عنوان یک کشور شدیداً وابسته به منابع انرژی خاورمیانه یکی از این بازیگران است. این کشور اگرچه روابط خوبی با تمامی کشورهای منطقه دارد و از جانب کشورهای تولیدکننده نفت احساس خطر نمی‌کند اما طالبان و منش سیاسی آنها برای ژاپن نگرانی‌هایی را ایجاد کرده است. از این رو به نظر می‌رسد دیدار با کشورهای نظیر ایران، قطر و ترکیه با هدف رایزنی در باب تحولات اخیر در منطقه باشد.

۲. ژاپن از جمله کشورهایی است که تلاش زیادی برای حل بحران هسته‌ای داشته است. سفر سال گذشته نخست‌وزیر ژاپن به ایران یک رویداد بسیار برجسته در تاریخ روابط میان دو کشور بود. دولت سوگا که ادامه‌دهنده راه آقای شینزو آبه در حوزه دیپلماتیک و سیاست خارجی است به این مساله پایبند بوده و همچنان درحال تلاش برای بهبود شرایط و حل این بحران است. لذا می‌توان سفر وزیر امور خارجه ژاپن را نشانه تداوم و استمرار نگاه ژاپن به مساله هسته‌ای ایران و حل مسالمت‌آمیز آن دانست. نباید از این نکته گذشت که قبل از تحریم‌های آمریکا علیه ایران، ژاپن سومین مشتری عمده نفت خام جمهوری اسلامی بعد از چین و هند بود، اما تحریم‌ها سطح روابط اقتصادی تهران و توکیو را به پایین‌ترین حد خود رساند. با در نظر داشتن این مساله کاملاً طبیعی است که حل بحران هسته‌ای ایران برای ژاپن و اقتصاد این کشور سودمند باشد.

۳. روی کار آمدن دولت جدید در ایران و تعامل با مقامات این دولت بخش دیگری از اهداف این سفر را تشکیل می‌دهد؛ ژاپن به دنبال تقویت روابط و استمرار اعتماد متقابل میان دو کشور است. برای ژاپن و ایران حفظ دستاوردهای روابط ۹۰ ساله اهمیت زیادی دارد؛ امری که تاکنون در بازه‌های زمانی مختلف طرفین تعهد خود را به آن نشان داده‌اند. مرور صحبت‌های وزیر امور خارجه ژاپن پیش از سفر به ایران به‌خوبی مبین این امر است.

در بخشی از صحبت‌ها، وزیر امور خارجه بیان می‌کند: «برای ژاپن که حدود ۹۰ درصد نفت خام خود را از منطقه خاورمیانه وارد می‌کند، صلح و ثبات در منطقه خاورمیانه بسیار حائز اهمیت است... تردیدی نیست که در این زمینه، نقش ایران به عنوان کشور بزرگ در منطقه خاورمیانه بسیار مهم است.»

نقشی که ایران در تحولات منطقه می‌تواند داشته باشد به‌خصوص درباره افغانستان برای ژاپن اهمیت دارد. ژاپن به دنبال استفاده از ظرفیت‌های ایران برای تضمین ثبات در منطقه است. بدیهی است که رایزنی‌های انجام‌شده در این زمینه با مقامات ایرانی یکی از اهداف اصلی این سفر تعبیر می‌شود.

۴. حزب لیبرال دموکرات با چالش انتخابات مجلس نمایندگان و انتخاب نخست‌وزیر در ماه‌های آتی روبه‌رو است. این حزب برای استمرار و تداوم قدرت نیاز به اداره دولت با کمترین چالش دارد؛ بنابراین تضمین امنیت خطوط انتقال انرژی در خاورمیانه که به‌نوعی تضمین‌کننده رشد اقتصادی این کشور است برای این حزب حیاتی تلقی می‌شود.

۵. چالش‌های مرتبط با بحث کرونا نیز یکی دیگر از محورهای دیدارها می‌تواند باشد. کمک‌های ارسالی ژاپن به ایران (۲میلیون و ۹۰۰ هزار واکسن کرونا (آسترازنکا)) یکی از نشانه‌های بالا بودن سطح روابط میان ایران و ژاپن است. بیشترین میزان ارسال واکسن از ژاپن به یک کشور خارجی به ایران بوده است و این مساله حکایت از عمق روابط میان دو کشور دارد.

در پایان باید گفت روابط بین دو کشور ایران و ژاپن از قدمت خوبی برخوردار است و در برهه زمانی کنونی استمرار این روابط برای هر دو طرف پیامدهای مثبتی دارد.

توجه: مطلب مندرج صرفاً دیدگاه نویسنده است و رسانه پرسون در قبال آن هیچ موضعی ندارد.

منبع: دنیای اقتصاد